

2022

BSO de Bosplaats

B Vanhoutte
G.Gubbels

Het Pedagogisch Beleidsplan

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van BSO de Bosplaats. Dit pedagogisch beleidsplan is een leidraad van waaruit wij willen werken en waarin wij onze pedagogische doelen willen uitleggen. Het plan zal voortdurend in ontwikkeling blijven en naar aanleiding van een jaarlijkse evaluatie aangepast worden om zo de pedagogische kwaliteit van de opvang te blijven waarborgen.

BSO de Bosplaats biedt buitenschoolse opvang vanuit een antroposofische visie aan kinderen tussen 4-13 jaar. Het is gelegen in- en aan de Zeister Vrije School en wil de pedagogische visie vanuit de school voortzetten in het ontvangen van de kinderen. Er zijn per locatie verschillende stamgroepen die de kleuter / juniorgroepen of seniorgroepen worden genoemd. De groepen zijn verdeeld over drie locaties: locatie Virgilius aan Van Tuyllaan, locatie Bergweg aan de Joubertlaan en locatie Socrates aan de Socrateslaan. Zowel kinderen van de Zeister Vrije School als van andere scholen zijn welkom.

Visie

Rudolf Steiner is de grondlegger van de antroposofie en van de Vrije Scholen. De antroposofische pedagogiek gaat er vanuit dat ieder kind uniek is, dat het zijn eigen talenten en mogelijkheden heeft meegekregen en dat het de ruimte moet krijgen om deze allemaal te ontwikkelen. Ieder kind zoekt zijn eigen levensweg, op zijn eigen tempo en op een manier die hem past. Het is daarom belangrijk niet alleen het denken van het kind aan te spreken en te ontwikkelen maar ook en juist de sociaal-emotionele -en de motorische ontwikkeling. Het kind ontwikkelt zich het beste als er een harmonie is tussen deze drie: hoofd (cognitief/denken), hart (emotioneel/gevoelsleven) en handen (motoriek/lichaam).

Volgens Steiner is er een ritme te zien in de ontwikkeling van het kind dat om de zeven jaar verandert. Deze verschillende ontwikkelingsfasen vragen om specifieke aandacht en daarmee wordt dan ook rekening gehouden in de omgang met het kind.

De pedagogische doelen

Bij BSO de Bosplaats willen wij de kinderen een veilig tweede thuis bieden, waarin de kinderen hun verhaal kunnen doen en waarin zij zich kunnen ontwikkelen op alle gebieden. De pedagogische doelen van Riksen-Walraven, hoogleraar Pedagogiek en Kinderopvang, zijn opgenomen in de Beleidsregels Kinderopvang en moeten de kwaliteit van de opvang waarborgen. Deze pedagogische basisdoelen passen goed binnen onze specifieke antroposofische visie.

Wij vinden het belangrijk dat de fysieke –en emotionele veiligheid van het kind gewaarborgd wordt, dat de persoonlijke –en sociale competenties ruimte tot ontwikkeling krijgen en dat waarden –en normen worden bijgebracht. Deze pedagogische doelen zijn de leidraad in onze manier van werken. Wij hebben zeven thema's gekozen waarmee wij deze doelen willen bereiken. Wij kiezen voor het getal zeven omdat dit de verschillende ontwikkelingsfasen vanuit de antroposofische pedagogiek volgt, die zich in een ritme van steeds zeven jaar ontwikkelt.

1. Ritme

In het dagelijks leven hebben wij continue te maken met ritme. Het ritme van bijvoorbeeld in –en uitademing, dag –en nacht, rust –en activiteit, alleen –en samen zijn, en het ritme van de seizoenen. Ritme biedt ons veiligheid en vertrouwen omdat we weten wat er komen gaat. Het biedt ons ook afwisseling van rust – en activiteit. Wij willen de kinderen bij BSO de Bosplaats dit graag meegeven. Daarom bieden wij een vast ritme aan in de dag en in het jaar. Er zijn momenten om samen aan tafel te gaan en ons lichaam te voeden en tot rust te komen, er zijn momenten om in kleine groepjes te spelen of alleen, we spelen buiten en binnen. Daarnaast gaan we mee in het ritme van het jaar en vieren wij de verschillende jaarfeesten die daarbij horen. We nemen het ritme van buiten mee naar binnen door een seizoen tafel te maken en activiteiten aan te bieden die bij de tijd van het jaar passen. Ook zingen wij vaste liedjes in ons dagritme en in ons jaarritme. Door aandacht aan ritme te besteden bieden wij het kind een veilige omgeving waarin het zich thuis kan voelen en zich van daaruit kan ontwikkelen.

2. Geborgenheid

Wij willen een omgeving bieden waarin het kind zich geborgen en veilig voelt. Wij kiezen daarom voor zachte kleuren, zacht licht en speelgoed van natuurlijke materialen. Wij hebben ook vaste speelhoekjes waarin de kinderen in kleine groepjes samen kunnen spelen. Ook de buitenruimte biedt een duidelijk afgebakend gebied waarin ze de ruimte hebben om te ontdekken. Ook hier zijn afgeschermd plekje om alleen of in kleine groepjes te spelen. Alles heeft een vaste plek en dat geeft vertrouwen en veiligheid voor het kind. Ook is er een vaste plek om de eigen spulletjes te bewaren, zoals een tekening die later nog af gemaakt kan worden of mee naar huis gaat.

Ook de aanwezigheid van vaste pedagogisch medewerkers biedt geborgenheid, want die kennen het kind en kunnen zien wat het nodig heeft en daar adequaat op reageren. De pedagogisch medewerkers bieden een luisterend oor voor het kind zodat het zich gehoord en gezien kan voelen.

De vaste kinderen op de groep, die meestal ook bij het kind op school of zelfs in de klas zitten, bieden geborgenheid voor het kind in de groep omdat zij met elkaar bekend zijn. Wij bieden daarom vaste stamgroepen bij de tafelmomenten, waarbij de kinderen met bekende gezichten aan tafel zitten.

Daarnaast biedt de pedagogisch medewerker grenzen zonder de eigenheid en de autonomie van het kind uit het oog te verliezen. Maar ook consequente –en duidelijke regels en structuur bieden veiligheid voor het kind en zijn daarom ook belangrijk.

3. Eigenheid

Bij De Bosplaats zien wij ieder kind als uniek wezen dat er mag zijn zoals hij is. Ieder kind heeft zijn eigen talenten en mogelijkheden om zich te ontwikkelen en mag dit op zijn eigen tempo volgen. De pedagogisch medewerker erkent de eigenheid van het kind en reageert daar responsief op.

Wij bieden activiteiten aan die gericht zijn op de ontwikkeling van verschillende gebieden. Hoofd, hart én handen komen aan bod. Wij bieden de mogelijkheden, maar het kind krijgt zelf de keuze wat het wil doen. Zo wordt de eigenheid en autonomie van het kind gestimuleerd en gerespecteerd. Ook worden de initiatieven van kinderen serieus genomen en wordt er geluisterd naar wat het kind te vertellen heeft. Doordat het kind zich in zijn gehele zijn gezien en gerespecteerd voelt en voelt dat hij er mag zijn zoals hij is, kan het zich veilig voelen bij ons. Zo ontstaat er ruimte

om zijn persoonlijke competenties te ontwikkelen. Het kan dan bijvoorbeeld zijn motoriek ontwikkelen door buiten te spelen, in de bouwhoek te bouwen of te knutselen.

In de huisjes op de junior groepen kan het kind rollen-spellen spelen en daarmee zijn sociale competenties ontwikkelen. Bij de senior groep gebeurt dit onder andere door het aanbieden van veel spellen waarin het leert samenspelen.

Bij ons is er ook veel ruimte voor het ontwikkelen van creativiteit. Het stimuleren van de fantasie bijvoorbeeld helpt het kind zijn creativiteit te ontwikkelen. Zoals bij het rollenspel waarbij het kind bij het naspelen nieuwe spelsituaties kan bedenken. Wij hebben in onze ruimte daarom een huisje om het dagelijkse leven na te spelen en er zijn verkleed kleren. Daarnaast worden er veel verhalen verteld tijdens de tafelmomenten of is er voor de oudere kinderen de mogelijkheid tot zelf lezen, wat het verbeeldingsvermogen van het kind stimuleert. Ook is er veel ruimte voor creatieve activiteiten zoals hout bewerken, schilderen, knippen en plakken, tekenen etc., maar ook het buitenspelen helpt de creativiteit van het kind te ontwikkelen.

Zo worden op verschillende manieren de competenties van de kinderen gestimuleerd zodat zij bij ons, vanuit een veilige omgeving, zich zelf kunnen ontwikkelen. Wij willen daar wel bij benadrukken dat de kinderen hier komen in hun vrije tijd en dat er vooral veel ruimte is voor vrije keuze en vrij spel.

4. Respectvol

Bij De Bosplaats hebben we respect voor elkaar en is iedereen welkom. We luisteren naar elkaar en geven elkaar de ruimte om ons verhaal te vertellen. De tafelmomenten zijn hier een vast moment voor. Dan kunnen we in rust onze ervaringen delen. Er is ook ruimte om te luisteren naar een verhaal. Dit versterkt het samenzijn en het leert ons inleven in de ander. Bij conflicten leren we de kinderen te luisteren naar elkaar en elkaar te respecteren. Ook geven we ze de mogelijkheid om zelf met een oplossing te komen. Zo worden de persoonlijke –en sociale competenties gestimuleerd. Zo nodig wordt een alternatief door de pedagogisch medewerker aangeboden als het conflict niet zelf wordt opgelost.

5.

6.

7. Natuurbeleving

Kinderen raken tegenwoordig steeds meer vervreemd van de natuur door de sterke groei van verschillende media middelen. Wij vinden natuur echter zeer belangrijk voor de ontwikkeling van het kind en stimuleren de kinderen daarom ook om veel buiten te spelen. Wij hebben bewust geen mediamiddelen binnen de BSO.

De natuur biedt ons in de eerste plaats veel mogelijkheid tot bewegen en dat stimuleert de motorische ontwikkeling. Daarnaast stimuleert de natuur de creativiteit omdat het ons zoveel vrijheid en mogelijkheden biedt. Verder brengt natuur ons dicht bij wie wij echt zijn, want de natuur doet zich ook niet anders voor dan die is, en helpt het onze eigenheid te herkennen en ons zelfvertrouwen te vergroten.

Wij willen de kinderen respect voor de natuur bij brengen en bewust maken van de wereld om ons heen. Wij leren de kinderen waar alles zijn oorsprong vind, zoals het brood dat zijn oorsprong vind bij het graan. Daarom leven wij ook mee met de seizoenen, nemen we de natuur mee naar binnen en gaan we met zorg met de natuur om door bijvoorbeeld biologisch-dynamische voeding en ecologische schoonmaakmiddelen te gebruiken. Daarnaast gaan wij respectvol om met materialen, zowel binnen als buiten. Wij hopen zo het bewustzijn voor de natuur te stimuleren bij het kind.

8. Verantwoordelijkheid

Wij zijn samen verantwoordelijk voor elkaar en de ruimte bij De Bosplaats. Wij leren de kinderen elkaars eigenheid te respecteren en elkaar te helpen als iemand anders het even moeilijk heeft. Zo dragen wij samen verantwoordelijkheid voor iedereen in de groep.

Ook ruimen we samen weer op als we klaar zijn met spelen en zorgen we ervoor dat de ruimte binnen en buiten weer netjes en gezellig is. We stimuleren de kinderen mee te helpen met de huishoudelijke taken, zo leren ze ook daarin hun verantwoordelijkheid te nemen. Ook mogen ze tijdens de maaltijden het eten of drinken rond delen, zo leren ze het samen delen en het verantwoordelijkheid nemen voor hun taken.

9. Voorleven

Het kind heeft van nature de neiging om te imiteren: het ziet de ander hiermee als voorbeeld. Hiermee leert het kind hoe de wereld in elkaar steekt en het kan zich zo verschillende vaardigheden eigen maken. Wij zijn ons daarom bewust van onze houding en leven, dat wat wij willen meegeven, voor aan het kind. Zo gaan wij ook zelf met respect met elkaar om, leven wij ook zelf de regels en afspraken na en gaan wij ook met respect voor de wereld om ons heen om. In gesprekken luisteren we naar elkaar zodat de kinderen dit kunnen nabootsen en dus ook zullen leren luisteren. Ook bieden wij grenzen aan het kind zodat het kind zijn eigen grenzen leert aangeven. Kortom, het is belangrijk dat wij alle

punten die aan bod zijn gekomen in dit pedagogisch beleidsplan, voorleven zodat de kinderen het kunnen imiteren en zich er meer mee kunnen verbinden.

Bronnenlijst

Bosplaats, De. *Pedagogisch Plan, voorlopige versie* (januari 2012). Zeist: De Bosplaats.

GGD Nederland en VNG. *Kwaliteit, toezicht en handhaving in de kinderopvang*. (2010). GGD Nederland en VNG. Opgehaald op 29 oktober 2012 van < <http://www.ggdkennisnet.nl/thema/inspectie-kinderopvang/publicaties/publicatie/1572> >

Hoex, Josette en Kwok, Su'en. *Pedagogische Kwaliteit op orde*. (2009). Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.

Louv, Richard. *Het laatste kind in het bos*. (2007). Utrecht: Uitgeverij Jan van Arkel.

Nederlands Jeugdinstituut. *Kinderopvang - pedagogische kwaliteit*. (2012). Opgehaald op 29 oktober 2012 van < <http://www.nji.nl/eCache/DEF/1/25/189.html> >

Nijhuis, Jet. *De Visie. Wat is de Vrije School?* Opgehaald op 9 november 2012 van < <http://www.watisdevrijeschool.nl/Visie.html> >

Schreuder, Liesbeth et al. *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. (2011). Amsterdam: Reed Business. Opgehaald op 28 oktober 2012 van < <http://www.stichtingbkk.nl/pedagogisch-kader/peka4-13.html> >

Zeister Vrije School. *Welkom bij Zeister Vrije School*. Opgehaald op 9 november 2012 van < www.zeistervrijeschool.nl >

Ter inspiratie:

SKON. *Pedagogisch Beleidsplan*. Opgehaald op 2 november 2012 van < www.skon.nl >

Ludens. *Pedagogisch Beleidsplan 2012-2015*.
Opgehaald op 2 november 2012 van <
www.ludens.nl >